

כו' אלול

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי, אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה ברי, דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע שמקו, מן י' יהו"ה, מן ה' הוי"ה (נ"א הוי"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה הוה"י), עלליהו אתמר ודאי וראית את אחורי, (ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטררא דאחורים איהי י' לתתא, ומסטררא דפנים לעילא, ודא איהו רזא דאתהפך שמא מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פד אתהפך לדינא איהו הוה"י י' לתתא, דאתמר ביה אכן מאסו הבונים, מאסו יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפך לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אכן מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת לעילא, ומסטררא דוהי"ה איהי י' באמצע, בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זפאה חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא דכלא.

תקונת שתיין וארבע

בראשית פרא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה עם ה' דאלהי"ם, ועלייהו אתמר (שיר ב ה) סמכוני באשיות, באיש ואשה, ומאן גרים דא, בגין דאתפשטו מכתנות אור אדם וחוה, ובגין דא סמכוני באשיות, בכתנות עור דאינון לקבל ועורות אילים מאדמים וכו' (שמות כה ה).

וכי אדם גרים, והא כתיב (בראשית ג ב) ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי וגומר, ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לאתתא מה עבדת, פמה דאת אמר (שם יג) ויאמר יהו"ה אלהי"ם אל האשה מה זאת עשית, פל חובה דעבדת לשכינתא דאיהי זאת עבדת, ובגין דא מה זאת עשית, דאיהי מה שמו, מה זאת ודאי, מה יהו"ה אלהי"ה שואל מעמך פי אם ליראה (דברים י יב), ואל תקרי אם אלא אם (הדא הוא דכתיב (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו דאיהו י"ה אבא ואימא עלאה), ואנת לא דחילת מאימא עלאה, לזאת עבדת כל דא ודאי, דאתמר בה (בראשית ט יב) זאת אות הברית.

דאדם (דף צה ע"ב) ואתתיה אתבריאו בדיקנא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ובגין דא חובה דאדם הוה תליא בעמונדא דאמצעיתא, וחובה דחוה בשכינתא, ובגין דא מה זאת עשית, לזאת עשית ודאי, וחובה דא גרם דנחתת שכינתא בגלותא, דהווי ישראל עבדין מעשה אבותיהם, ובגין דא אמר (ויקרא כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים וכו', ובה אמר דוד (תהלים כו ג) אם תחנה עלי מחנה לא ירא לבי וגומר, בזאת אני בוטח וגומר, דא אתמר במלחמת גוג ומגוג, ומאן גרים

לְמַהּוּי אִיהוּ נָטִיר בָּהּ, בְּגִין דְּעֵלְיָהּ אֲתָמַר (שם קלב ד) אִם אֲתָן שְׁנַת לְעֵינֵי לְעַפְעָפִי
תְּנוּמָה עַד אֲמָצָא מְקוּם לִיהוּ"ה וְגוֹמַר.

וְהֵאֵי אִיהִי חֲכָמַת שְׁלֹמָה, וְעֵלְיָהּ אֲתָמַר (קהלת ט טז) וְחֲכָמַת הַמְסָפֵן בְּזוּיָהּ, וְעֵלְיָהּ אֲתָמַר
(שמואל א ב ל) כִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְזוּי יִקְלוּ, בַּד נְחִית שְׁלֹמָה מִמְלָכוּתִיהָ תְּוָה חֲכָמָה דִּילִיָּהּ
בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיין, וְכַד אֲסַתְּלַק בְּמִלְכוּתִיהָ אֲתָמַר בֵּיהּ (מלכים א ה י) וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֹמָה,
דְּאֲתַרְבִּיאַת עַד דְּמִטָּאֵת לְהֵאֵי אֲתַר דְּאֲתַנְטִילַת מִתְּפִזָּן, לְאַתַּר דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי
חֲכָמָה בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכָמָה בְּסוּף, וְאִיהִי תוֹרָה בְּאֲמָצְעִיתָא, בְּעַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא
תּוֹרַת אֲמַת, לְעֵילָא תּוֹרַת חָכָם, לְתַתָּא חֲכָמַת שְׁלֹמָה, וּבְגִין דָּא מְסַטְרָא דְּשְׁלֹמָה
אֲתָמַר וְחֲכָמַת הַמְסָפֵן בְּזוּיָהּ, דְּנְחִיתַת בֵּיהּ, וְסְלִיקַת בֵּיהּ, כְּמָה דְּאֲתָמַר בֵּיהּ וַתִּרְבַּח
חֲכָמַת שְׁלֹמָה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם.

אָבַל בְּחִיבִיא מַה פְּתִיב בְּהוּ, (איכה א יד) נְתַנְנִי יְהו"ה בְּיַדִּי לֹא אוֹכַל קוּם, (עמוס ה) נִפְלָה
וְלֹא תוֹסִיף קוּם (עמוס ה ב), וְאַף עַל פִּי דְלִית לָהּ רִשׁוּ לְמִיָּקָם מְגַרְמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר (שם ט יא) בַּיּוֹם הַהוּא אֲקִים אֶת סֵבֶת דְּיוֹד הַנִּפְלָת, וּמֵאֵן
גְּרִים דְּנְחַתַּת לָהּ מֵאֲתָרָהּ דָּא נְחַשׁ, כְּמָה דְּאֲתָ אָמַר (בראשית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם
אֵל הַנֶּחֱשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת, דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא, דְּגַרְמַת דְּאֲשַׁתְּכַחַת יְבֻשָׁה וְנִפְלַת מֵאֲתָרָהּ,
אָרוּר אַתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמַר (שם), לֵיט לִיָּהּ דְּלֹא יְהֵא לִיָּהּ מְלַכִּין וְשְׁלִיטִין עַל מַה
דְּסַמִּיָּה, דְּאִינוּן רַגְלֵי וִידוּי דְּקַצִּיין לֹון, כְּמָה דְּאִיהוּ גְרִים קַצוּץ וּפְרוּד לְעֵילָא, וּבְגִין דָּא
עַל גַּחְוִנְהָ תִלְךְ וְעַפְרָ תֵּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ (שם), וְדָא אִיהוּ דְּאָמַר יִצְחָק לְעֵשָׂו (שם כז לט)
מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבָהּ.

עֶשֶׂר לְוִטִּיא לֵיט לְחוּיָא, בְּגִין דְּגְרִים דְּאֲתַפְרִישׁ שְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲשִׂירָאָה מִבְּעֵלְיָהּ,
וְעֶשֶׂר לְאָדָם, וְעֶשֶׂר לְחַוָּה, וְתַשְׁעָה לְאַרְעָא, דְּחֵבַאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תַשִּׁיעָאָה, כְּלַחוּ
הָאֲבוּ לְעֲשִׂירָאָה, וְאַרְעָא לְצַדִּיק, וּמַמְאִי (נ"א וְאֵמֵא) חֵבַאת לְצַדִּיק, דְּהֵא בְּעֵבֹרָה אָמַר
לְאָדָם, וְעוֹד בְּגִין אָדָם לֵיט לְאַרְעָא דְּאֲתַנְטִיל מִיָּנָה, הֲדָא הוּא דְּכָתִיב (שם ב ז) וַיִּצְרַח
יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה, אִם כֵּן מַה חֵבַאת לְצַדִּיק דְּאִיהוּ תַשִּׁיעָאָה.

אָלָא בְּגִין דְּאֲתָמַר בָּהּ (שם ט) וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאָה
וְטוֹב לְמֵאכֹל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הֶגֶן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהוּוּה לִיָּהּ רִשׁוּ לְמִמְחָא בִידָא
דְּאָדָם דְּלֹא יְכוּל מֵאִילָנָא דְּמוֹתָא, וְלֹא מְחַאת, בְּגִין דָּא אָמַר בְּעֵבֹרָה. אָמַר לִיָּהּ רַבִּי
אֶלְעָזָר, וְכִי אִית דַּעַת בְּאַרְעָא לְכוּלֵי הָאֵי, אָמַר לִיָּהּ אֵין, הֲדָא הוּא דְּכָתִיב (משלי ג יט)
יְהו"ה בְּחֲכָמָה יֹסֵד אָרֶץ, אָמַר לִיָּהּ וְהֵא בְּחֲכָמָה עֲלָאָה וּבְאַרְעָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

אתמר האי קרא, אמר ליה ברי דא לקבל דא עבד קודשא בריה הוא, אית חכמה
ואית חכמה, אית ארעא ואית ארעא.

אמר ליה אם פן מה הבאת ארעא לצדיק דלקתה תשעה, אמר ליה פגין דעין הדעת
טוב ורע איהו פגוונא דברית, אות ברית מלגאו טוב ערלה רע, דא מלגאו ודא מלגא,
ובגין דחובא דעין הדעת גרים פרוודא בין צדיק ושכינתא, פגין דא לקאת ארעא
תשעה, ואינון דחאבו בשכינתא דאיהי עשירית לקו עשר עשר. ותא חזי שבועה
ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא נשיה ציה תבל, ואדם האב (ד 13 ו"א) בבת שבע,
ואתמר ביה (משלי כד טז) פי שבע יפול צדיק, הרחר תיובתא ואתמר ביה (שם) וקם,
והוה סליק, וכד נחית תמן הוה עביד עובדין ותולדין בכל ארעא וארעא, מנהון הו
צמחין ומנהון לא הו צמחין, ואית תמן בריין מנהון בתרין רישין ואית מנהון בתלת
עד שבע, ואית תמן אתר דנהרא שמשא וסיהרא וככביא ומזלי, ואית אתר דלית ביה
נהורא כלל אלא השוכא וקבלא.

הכי אינון אלין דנחתין לשבעה מיני עניותא, אית מנהון דלית לון נהורא כלל, דכל
יומיהון אינון בעניותא, ואית מנהון דאית להון נהורא כל יומיהון ואינון בעותרא,
ואית מנהון דלזמנין אית לון נהורא ולזמנין חשוכא, אלין אינון דאתילידו באמצעיתא
דסיהרא בינוניים, לזמנין אית לון עותרא וסלקין, ולזמנין עניותא ונחתין, ואית אחרנין
דעבדין תולדין ומצליחין, ואית מנהון דלא מצליחין, ואית מנהון דמצליחין (ג"א צמחין)
עד פלגו יומיהון ומייתין בקצרות יומין, אלין דאתילידו במלוויא דסיהרא אינון צמחין
וחיין ומשלימין כל יומיהון, ואינון דאתילידו בחסרונא דסיהרא לא צמחין ומייתין
מיה, ואינון דאתילידו באמצעיתא דסיהרא מתקצרין בפלגות יומיהון.

ואית ארעין דאתמר בהון (בראשית לז כד) ודהבור רק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים
ועקרבים אית ביה, אוף הכי אית בריין דאינון עמי הארץ, דבתיהון מליין מלאכי
חבלה, דאינון נחשים ועקרבים ונשכין לון בכמה נשוכין דיסורין, דאינון גרמו קדם
דייתון לעלמא, (פגין דייתו) בגלגולא באלין גופים ובאלין פתים, וכד נשכין לון אינון
נחשים ועקרבים בכמה יסורין אינון צווחין ווי ווי, ואית לון קטטה לקלהו בביתא,
וצווחין באלין מארי דגיהנם דנהונין בו, ואית אחרנין דכל יומיהון בחדוה ובשלוה
בלא עצבו כלל, מפל מה דאתרפי בשבעה ארעין, ואתדנו בשבעה מדורי גיהנם,
ואית בבני נשא פגוונא דא, וחכימי דרזין אלין לון אתמסר למנדע.

תקונא שתיין וְחַמֵּשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (רישי תיבין וסופי תיבין א"ב וא"ם תמן דאינון י"ה), תמן אם, וְרָא דמְלָה (שם ג ב) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִיא הָיְתָה אִם כָּל חַי, כְּגוֹנוֹנָא דְהָיָא דְאִתְמַר בָּהּ (משלי ב ג) כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, הָאִי אִם כָּל חַי לֹא אִיְהִי כְּאִתְתָּא קְדָמָא, דְאִתְמַר בָּהּ (בראשית ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, דְגֵרְמַת מִיְתָה לְכָל עֲלָמָא, דְהָא אִם כָּל חַי כְּתִיב בָּהּ, דְאִתְמַר בָּהּ (קהלת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּת.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי תֵרִין נְשִׁין הוּוּ לִיה, אָמַר לִיה אִין, חַד יַעַר חַטּוֹב וְחַד יַעַר חָרַע, חָדָא מְסֻטָּרָא דְעַעֲם תִּקְיָפָא דִינָא קְשִׁיָּא, וְחָדָא מְסֻטָּרָא דְבִשְׂרָא, מִתְּמָן אִינוּן רַבִּיכִי לְבָא, וְאִינוּן דְגֵרְמָא אִינוּן קְשִׁי קָדְל, וְעַל אִתְתָּא דְאִתְנַטִּילַת מְגֵרְמָא אָמַר כּוֹן סִירָא, גֵרְמָא דְנִפְיִל בְּחוּלְקוֹ טַב אוֹ בִישׁ גְּרִיָּה, וְעַל אִתְתָּא דְגֵרְמָא אָמַר אָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, לָא קָרָא לָהּ אִתְתִּיָּה, כְּגוֹנוֹנָא דְחַוָּה דְאִתְמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה, דְאִתְרָא שְׂפָחָה הוּוּ דְמְסֻטָּרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, חָדָא רַע וְחָדָא טוֹב, וּמְסֻטָּרָא דְעֵץ הַחַיִּים תֵּרוּיָּהוּ חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה חַוָּה ח' ו"ה ח' חֲכָמָה כ"ח מ"ה, כְּלָלָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא, ח' אִיְהִי כְּגוֹנוֹנָא דְאִימָא עֲלָאָה דְאִיְהִי תְמִינָאָה לְעֶשֶׂר סְפִירָן מִתְתָּא לְעִילָא, וְחֲכָמָה בָּהּ אִשְׁתְּמוּדַע, וְעֲלָה אִתְמַר (משלי ג ג) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וּמְסֻטָּרָא דִילָהּ וַיִּפַּח בְּאִפִּיו נִשְׁמַת חַיִּים (בראשית ב ז), וְעֲלָה אִתְמַר (שם כג) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת, וְלֹא אֶחָרָא דְאִתְנַטִּילַת מְגֵרְמָא, דְגֵרְמַת לִיה מִיְתָה, דְהָא שְׂפָחָה גֵרְמַת וַיִּדְעוּ כִּי עִירְפִם הֵם (שם ג ז), וּבְגִין דָּא (שם כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם. (ד ד 13 ע"ב).

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אֲמַאי אָמַר, בְּגִינָה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת (בראשית ב כג), כִּי מֵאָדָם חַוָּה לִיה לְמִימַר, אֲמַאי מֵאִישׁ, אָלָא מֵאִישׁ תְּמָן א"ם וְתְמָן י"ש, תְּמָן י"ש חָדָא הוּוּ דְכְתִיב (משלי ח כא) לְהִנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ, תְּמָן אִם כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא (שם ב ג), וְאִינוּן אָבָא וְאִימָא חֲכָמָה וּבִינָה, דְמִתְּמָן אִתְנַטִּילַת, וּבְגִין דָּא כִּי מֵאִישׁ לָקַחָהּ זֹאת.

וְאִית לִיה אֶחָרָא דְאִתְקְרִיאַת בֵּת זִוְגִיָּה, חָדָא הוּוּ דְכְתִיב (בראשית ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרַךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם. תָּא חַזִּי אָדָם תְּרַאשׁוֹן בְּדִיּוֹקְנָא דִיהו"ה אִתְבְּרִי, וּבְדִיּוֹקְנָא דְעֶשֶׂר סְפִירָאן דְאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, מְסֻטָּרָא דִיהו"ה, מְסֻטָּרָא דִי אִתְקְרִי אִישׁ, וּמְסֻטָּרָא דְה' עֲלָאָה אִתְתִּיָּה אִתְקְרִיאַת אִשָּׁה אִם כָּל חַי, וּמְסֻטָּרָא

דו"ה חנה אתתיה, ומסטרטא דיו"ד ה"א וא"ו ה"א חנה אתקרי אדם, ובכל מה דתוה
בדיקניה לקה.

תקונא שתיין ושתא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית, ואינון תרין שפחות מסטרטא דאילנא דטוב
ורע עץם ובשר, איש ואשה דאתמר בה (בראשית ב כג) כי מאיש לקחה זאת, הא ארבע,
אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב זכר ונקבה בראם וגומר, הא שית, ובגין דא (שם ג
כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם הן האדם הנה פאחד מפנוי לדעת טוב ורע וגומר, ואוקמוהו
קדמאין פאחד ממלאכי השרת.

אדהכי הא אליהו אזדמן לגביה ואמר רבי פאחד מהם תוה ליה למימר אם על
מלאכי השרת תוה אמה, מאי פאחד מפנוי, ועוד הן אדם תוה ליה למימר, מאי האדם
בתוספת ה', אלא ה' דהאדם הנה פאחד מפנוי, יהא (נ"א הוא) לא כתיב אלא הנה, חד
מארבע אתוון דאינון יהו"ה פחד מן ארבע אתוון דאיהו ו'.

ועתה פון ישלח ידו (שם) דא י', אם זכה ולקח גם מעץ החיים (שם) דא ו' (נ"א ה'), ואכל
וחי לעולם (שם) דא ו', חי ודאי, פד ה' תות יחידא מניה עאלת בין טוב לרע, הדא הוא
דכתיב (שם ב ז) ויניצר יהו"ה אלהי"ם את האדם תרין יצירות טוב ורע, למנדע (ואתמר
בהון (שם) ויפח באפיו נשמת חיים ודא ה' לדעת טוב ורע למנדע) מה דהוון גרמין
למעבה, ובגין דא עאלת בינייהו.

בתר דחאב אדם דיצירה, אתפרשת ה' עלאה ואסתלקת מניה, ובגין דלא אתחזרת
לגביה, אמר אם זכה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, והאי עץ החיים תוה
נטוע בעץ הגן, ובגין דלא זכה למיכל מניה, מה כתיב ביה וישלחהו יהו"ה אלהי"ם
מגן עדן (שם ג כג) לעבוד את האדמה אשר לקח משם, ההוא דאתמר ביה (שם ב ז) ויניצר
יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה דלא תוה כדאי למחוי בגנתא דאורייתא,
כיון דלא נטיר בה עץ הדעת טוב ורע באסור והתר, ועבר על מימרא דמאריה, דאם
תוה נטיר דלא עבר על מימרא דמאריה, ולקח גם מעץ החיים דאתמר בה (משלי יג יד)
תורת חכם מקור חיים לסור ממוקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא
איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי
צדיק.

ועוד הן האדם הָיָה פְּאָחַד מִמֶּנּוּ, אָמְרוּ מִלְּאֲכִין קַדִּישִׁין בְּגִין לְמַהּוּי אִיהוּ פְּאָחַד מִינְנָא פְּמָא דְאָמַר חוּיָא (בראשית ג ה) וְהִיטֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרַע, וְדָא אִיהוּ לְדַעַת טוֹב וְרַע, דָּא גְרִים לִיהּ מוֹתָא, דָּאִם זָכָה לְמִיכַל מְאִילָנָא דְחַיִּי דְאִיהוּ עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, מַה פְּתִיב בָּהּ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְגוֹמַר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְוִי לֹון לְאִינוּן דְּמַנִּיחִין לְאִשְׁתַּדְלָא בְּאוּרִייתָא דְאִתְמַר בָּהּ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, וּבְפַקוּדִין הִילָה דְאִינוּן אִיבָא דְאִילָנָא דְאִתְמַר בִּיהּ וְאָכַל וְחֵי לְעוֹלָם, וְאִילִין בְּתַר אִלִּין דְּמַפְתִּי לֹון מְסַטְרָא דְנַחֲשׁ תַקְדְמוּנִי, דְאָמְרִי לֹון הַשְׁתַּדְלוּן בְּמִלְּאֲכִיָּא דְמַמְנָן עַל כְּכַבְיָא וְשִׁמְשָׁא וְסִיחְרָא, וְעַל אִלִּין דְּמַמְנָן עַל רוּחִין וְשִׁדִּין, לְמַהּוּי כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרַע, וְעַלִּייהוּ (ד' ט' צ' ע"א) אִתְמַר, (עי' מ"ב כג, וירמיה מד), כֹּה אָמַר יְהוָה לְמַזְבְּחִים וְלְמַקְטָרִים לְכַכְבִּים וְלְמַזְלוֹת וְלְשִׁמְשׁ וְלִירַח וְלְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צְוִיתִי, וְדָא אִיהוּ דְמַנִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאָדָם וּמֵעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ וְגוֹמַר, וּבְלָעָם חֲתִיבָא בְּהַאי הָהּ מִשְׁתַּדַּל, וְדוֹר אָנוּשׁ וְדוֹר הַמַּבּוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲעָקַר לֹון מַעְלָמָא דִּין וּמַעְלָמָא דְאִתִּי, וְדָא אִיהוּ (בראשית ב יז) כִּי בְיוֹם אָכַלְתָּ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעֵלְמָא דִּין וְתָמוּת בְּעֵלְמָא דְאִתִּי, וְחוּבָא דָּא גְרִים חָרְבַן בִּי מִקְדִּישָׁא וְגַלוּת יִשְׂרָאֵל בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא וְאִתְקַטְלוּ מִנִּייהוּ.

דְּכַל חַד הָהּ מְזַבַּח וּמַקְטָר, וְהוּוּ נְחַתִּין חֲתִילִין דְּלַעֲיָלָא, וְכַד הָהּ נְבִיא מְיִסַר לֹון, מַה פְּתִיב בְּהוּן (עי' ירמיה מד ה) וְלֹא שְׁמַעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחוּזָה, וּבְפָּמָה הָהּ מְיִסַר לֹון נְבִיא, הָהּ אֹמַר לְהוּן דִּיהוּן חֲזוּרִין בְּתִיבּוּבְתָא, וְאִי לֹא וְעַצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מְטָר וְהֶאֱדַמָּה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ (דברים יא יז), וְאִינוּן הוּוּ מְזוֹלְזִין בִּיהּ, וְהוּוּ אָמְרִין אֲנִן אוּמִין לְאִלִּין דְּמַמְנָן עַל מְטָרָא, וְכַפִּינָן לְהוּן לְנַחְתָּא מְטָרָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲחִלִּיף לְהוּן לְמַמְנָן בְּשְׁלִיחוּתֵיהוּ בְּגִינֵיהוּ, וְקַטִּיל לֹון וְחָרִיב בִּי מִקְדִּישָׁא בְּגִינֵיהוּ, וְגַלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוּבָא דְאָדָם דְּהָרַם לִיהּ חוּיָא מִיִּתָּהּ לִיהּ וְלֹאִתְתִּיהּ, דְּפַתִּי לֹון בְּתַהוּא אִילָנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ג ה) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא מַנִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּפָּמָה שְׁהַרְשַׁת הַתְּבוּנָן אִין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּפָּמָה הוּוּ נְחַתִּין אִלִּין חֲתִילִין, אָמַר לִיהּ בְּרִי מַה אֶת חֲשִׁיב דְּהוּוּ נְחַתִּין, וְדָאִי הָא רָזָא דְאִילָנָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּלֹא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לִיהּ מְפּוֹרְסָם לְעֵלְמָא אֶלָּא בִּינִי חֲבַרְיָא, עַד דְּיִיתִי דְרָא דְמִלְכָּא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיהּ בִּינוּן דְאִיהוּ אֶתְגַּלְיָא בִּינִי חֲבַרְיָא מְאִי נִיהוּ, אָמַר לִיהּ בְּנִי, מִמְרָאָה מְתַנּוּ וְלְמַעְלָה הָהּ טוֹב, מִמְרָאָה מְתַנּוּ וְלְמַטָּה הָהּ רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָהּ יָדַע בִּיהּ, וְהַכִּי עָבִיד צִלְמָא

דיליה, וביה אשתמודע אילנא דטוב ורע, הדא הוא דכתיב (דניאל ב לב) רישיה די דהב טב, הדוהי ודרעוהי די כסר, עד הכא הוה מסטרא דטוב, ובגין דא אמר די דהב טב, מפראה מתניו ולמטה רע, הדא הוא דכתיב (שם) מעוהי וירכתייה די נחש מסטרא דנחש הקדמוני.

ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון דערבוביא דטוב ורע, וכמה נימין תליין מהאי אילנא דאינון צבא השמים, די ממנן על ככביא ומזלי, וכלהו מעורבין טוב ורע, והוון ענפין תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, אלין ממתין ואלין מחיין, אלין שדים מסטרא דשמאלא, ואלין מלאכים מסטרא דימינא, והוון ידעין פל גוונין דענפין דאילנא דאינון מזלות וככבים, והוון לקטין עשבין פגוונא דאלין גוונין, והוון עבדין דיוקנין פפום ההוא מזל דהוון בעאן לנחתא ליה, פגון טלה או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת אדם הו פרצופין, דאיהי דיוקנא דנוקבא, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והוון מקטריין לון פאלין עשבין בכל גוון, לכל חד פפום גוון דיליה לעילא, והכי הוון עבדין דיוקנין דצורת חמה ולבנה ושבעה ככבי לכת, והוון מקטריין לכל צורה דהוון בעאן לנחתא לעלמא, ובגין דא אתמר עליהו פה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לככבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר ליה מאי למזבחים, אמר ליה לכל דיוקנא הוון עבדין, דנטליין בעירן או עופין פפום ההוא מזל, והוון דבחיין עליהו, ודא איהו למזבחים, והוון נחתין לון וממלליין עמהון והוון עבדי רעותהון, והוון סגדין לון והמנין בהון, אמר ליה במאי הוון נחתין לון, אמר ליה ברי הוון ידעין פל שמיהן דשמא מפרש, והוון משביעין לון, ולבתר עאלין שמא מפרש (ד' טז ע"ב) בפומיהון דאלין דיוקנין והוון ממללן, ודא איהו רזא דקרא (ירמיה נא מד) והוצאתי את בלעז מפיו, נפל שמא מפרש ומיד נפלת צלמא על אנפיהו, אמר ליה רבי אלעזר וכי איך הוה שמא דקודשא בריהו הוא מליל בהון, אמר ליה ברי על האי אתמר (שמות כז) לא תשא את שם יהו"ה אלהיך לשוא פי לא ינקה וכו', אמר ליה וכי יכיל בר נש לאוליה שמא דקודשא בריהו הוא למגנא, אמר ליה אין.

וכגוונא דא מאן דנפיק מרשות היחיד ואעיל ברשות הרבים, או דאפיק זרע מניה מאות ברית קדש ואעיל ברשות נוכראה, פאלו האי נטע אילנא דטוב ורע, ובגין האי בר דנטע בזונה או שפחה או גויה או נדה, אתמר (שם ד) לא תעשה לה פסל, ועל ברתא דאתעבדת בגוונא דא אתקריאת מסכה, ועליהו אתמר (דברים כז טו) ארור

הַאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וְגוֹמֵר, וְשָׁם בְּסִתְרָה, מֵאֵי בְּסִתְרָה בְּסִתְרוֹ דְּעֻלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שמות כ כג) לֹא תַעֲשׂוּן (אתי) אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב, וְהָכִי אוּקְמוּהוּ חֲבָרְיָא לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי בְּדַמּוֹת שְׁמַשִּׁי שְׁמַשְׁמִשִּׁין אוֹתִי (נ"א לַפְנֵי) בְּמַרוֹם, לְעִיָּרָא בְּסִתְרָה דִּילִי שׁוּם צִינּוֹר אוֹ דְּמִיּוֹן, דְּכָל מָאן דְּצִיִּיר לְעִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּסִתְרָה (דְּאִיהִי שְׁכִינְתִּיהּ, פְּלִילָא מְעַשֵּׂר סְפִירָאן), שׁוּם צִינּוֹר וְצֻלָּם וּדְמּוֹת פְּגוּזָא דְּמְצִיִּירִין בְּשְׁמַשְׁמִשִּׁין דִּילִיָּהּ, נְשַׁמְתִּיהּ אֶתְלַבֶּשֶׁת בְּהָהוּא צֻלְמָא, כַּד נְפַקְתָּ מִהָאֵי עֻלְמָא, קָלָא נְפַקְתָּ לְגַבְהָ לְעֻלְמָא תּוֹקְדוֹן בְּנוֹרָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ישעיה מ כה) וְאֵל מִי תִדְמִיּוּנִי וְאִשׁוּהָ יֹאמֵר קְדוֹשׁ, וְאֵל מִי תִדְמִיּוֹן אֵ"ל וּמַה דְּמּוֹת תַּעֲרְכוּ לּוֹ (שם יח).

וּבְרִי וְדָאֵי כָּל מָאן דְּנִפְיֵק מִרְשׁוֹת הַרְבִּים וְאֵעִיל בְּרְשׁוֹת הַיְחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת הַיְחִיד וְאֵעִיל בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים, כְּאֵלוֹ עָרַב שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעַבּוּדָה זְרָה, וְעָבִיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וְדָא הוּא רְזָא דְחָוָה נְפִיק בְּלַעֲזוּ מִפִּיּוֹ, דְּבִיָּהּ הָוָה אָמַר צֻלְמָא דְנְבוּכַדְנֶצַּר אָנְכִי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ, וּבְגִין דָּא לֹא תַשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ לְשׁוּא, וְעַתִּיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֶעְקְרָא הָאֵי אֵילָנָא מֵעֻלְמָא וּלְאֹקְדָא לִיָּהּ בְּגִיָּהֶנּוּם, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (שם א לא) וְהָיָה הַחֹסֵן לְנַעֲרַת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיָּהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אָסִיר לְעַמָּא לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּשׁוּם מַלְאָךְ וְלֹא בְּשְׁמָא בְּעֻלְמָא בְּתַר דְּאִית עֲרַבּוּבָיָא, אָמַר לִיָּהּ בְּרִי לֹא הָכִי, דְּהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם (בראשית ב טז) מִכָּל עֵץ הָעֵץ אָכּוֹל תֹּאכַל, מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר הָאֵי הָוָה קָדָם דְּחָאֵב, בְּתַר דְּחָב וְנַחֲתִית מֵאַתְרִיָּהּ וְאַתְּעָרַב בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, אָמַר לִיָּהּ וְדָאֵי הָכִי הוּא, וּבְזַמְנָא דְיִשְׂרָאֵל אֵינּוּן בְּגָלוּתָא, כְּאֵלוֹ הָווּ מְעוּרְבִין בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדַמְאִין, יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא עוּבְדִין עַבּוּדָה זְרָה בְּטַהֲרָה הֵם.

אַבְל אֵלִין דְּיַדְעִין אֵילָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגִין דִּילִיָּהּ דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא דִּילִיָּהּ, דְּאֶתְמַר בְּהּ (תהלים ה ה) לֹא יִגוּרְךָ רַע, יִכְלִין לְנַחֲתָא חִילָא מִתַּמָּן לְגַבִּי שְׁכִינְתִּיהּ בְּלֹא עֲרַבּוּבָיָא כָּלָל, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגִין בְּלֹא עֲרַבּוּבָיָא כָּלָל, וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אַבְל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא אֶתְמַר בִּיָּהּ לְמִינוֹ, אַבְל מְעוּרַב מִיָּן דְּלֹא בְּמִינִיָּהּ, וּבְגִינִיָּהּ אֶתְמַר (ויקרא יט ט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכוּ', שְׂעֻטִינוּ לֹא יַעֲלֶה עֲלֵיךָ.

זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק אֶמּוּנָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהִי שְׁכִינְתִּיהּ פְּלִילָא מְעַשֵּׂר אִמִּירוֹן, בְּמַחְשַׁבְתָּא חֲדָא פְּרַעוּתָא חֲדָא בְּלֹא עֲרַבּוּבָיָא כָּלָל, דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטוּעָה

בִּיה, וְאִיהִי גַן דְּבִלְהוּ סְפִירָן בְּהַ אֵינֹן חָה, וְכָל חַד עֶבֶיד בְּהַ פְּרִי לְמִינוּ, אִיהִי מִיִן דְּכָל חַד וְחַד לָא נָפִיק מִנִּיהּ זִרְעִין לְבָר, הֲכִי צָרִיד בְּר נִשׁ דְּלָא אִפִּיק זִרְעָא לְבָר מִבֵּת זִוּגִיהּ, דְּאִיהִי מִיִן דִּילִיהּ יְחֻדָּא דִּילִיהּ, וּבְהַהוּא זְמַנָּא דְצָרִיד בְּר נִשׁ לִיְחֻדָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּשִׁכְנֵיתִיהּ, צָרִידָּהּ לְתַפְשִׁיט מִנִּיהּ כָּל מַחְשְׁבִין דְּאֵינֹן קְלִיפִין, דְּאִתְמַר בְּהוּן (מְשֻׁלִי יט כ) רַבּוֹת מַחְשְׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וְלִסְלָקָא שְׂכִינְתִיהּ לְגַבִּיהּ בְּמַחְשְׁבָתָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (שם) וְעֵצַת יְהו"ה הִיא תְקוּם, כְּגֹוֹנָא דְבָר נִשׁ דְּמִתְיַחַד בְּבֵת זִוּגִיהּ, וְאִתְפְּשִׁיט מְלָבוּשׁוֹי לְמַהוּי עֵמָה חָה, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (בראשית ב כ) וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָדָה, הֲכִי צָרִידָּהּ לָאִתְפְּשִׁיט מִנִּיהּ כָּל מַחְשְׁבִין אֶחָרִינִין, בְּזְמַנָּא דְמִיְחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּכָל יוֹמָא תְרִין זְמַנִין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָדָה. (דף צח ע"א).

תקונת שתיין ושבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא מַטְטְרוּן, דְּבָרָא לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא קְדָמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל צְבָא הַשְּׁמַיִם דְּלִתְתָּא, וְדָא אִיהוּ אָדָם תְּקָטָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא עָבֵד לִיהּ בְּדִיּוּקְנָא וְצִיּוּרָא דְלַעִילָא בְּלָא עֶרְבוּבָא, וְעֲלִיהּ אִתְמַר (בראשית א כד) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְאִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוּ (שם יא ז), כְּגֹוֹנָא דְלַעִילָא וְי מֵאֵן דְּעֶבֶיד עֶרְבוּבָא לַעִילָא וְלִתְתָּא, דְּהֵאֵי אֵילָנָא דְעֶרְבוּבָא, עֶרְבוּבָא מֵאֵילָנָא דְמוֹתָא, כְּגִין דָּא אִתְקַרֵי מִטָּה, דְּאִתְתַּפְּד לְנַחֵשׁ לְאִלְקָאָה בִּיהּ לְחִיבָא, וּמֵאֵן אִיהוּ דְאִפִּיד לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא דְשִׁלִּיט עֲלִיהּ וְהֵא אִוְקְמוּהָ.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, כְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא תְּוֹה יָדַע דְּאֵילָנָא דָּא תְּוֹה עֲתִיד לְגַרְמָא מִיתָה לְאָדָם (וְלְכָל בְּרִיין דְעֲתִידִין לְמַהוּי אֶבְתְּרִיהּ) אִמָּאֵי בְּרָא לִיהּ לְאָדָם דְּעֲתִיד לְמַחְטִי קַמִּיהּ, אָמַר לִיהּ בְּרִי דִיּוּקְנָא דְלַעִילָא לָא תְּוֹה שְׁלִים עַד דְּבָרָא לְאָדָם, דְּהֲכִי תְּוֹה אָדָם דְלַעִילָא (כ"י לְגַבִּי אָדָם דְלִתְתָּא), כְּגֹוֹנָא דְנִשְׁמָתָא לְגַבִּי גּוּפָא, וּכְמָה דְלָא אִית עוּבְדָּא לְנִשְׁמָתָא בְּלָא גּוּפָא, הֲכִי תְּוֹה צָרִיד לְמַעְבַּד דִּיּוּקְנָא לְתַתָּא לְאִפְקָא בִּיהּ עוּבְדָּא, וְכִלָּא כְּגֹוֹנָא (כְּעוּבְדָּא) דְלַעִילָא, אָדָם אִיהוּ לְחֻשְׁבִין זְעִיר דְּחִנּוּ"ךְ תִּשְׁע נְקוּדִין, פְּעוּלָה דִּילִיהּ שְׂכִינְתָּא כְּלִילָא בְּכָל (מְכָל) אִתְוּוֹן דְּאוּרִיָּתָא, וְכִלָּא כְּגֹוֹנָא דְלַעִילָא.

אָדָם דְלַעִילָא לָא תְּוֹה שְׁלִים בְּלָא נּוֹקְבָא, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (שם ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם, אָדָם דְּכֵר, וְאָדָם נּוֹקְבָא, וְכֵד אִתְבְּרִי אָדָם דְּלִתְתָּא דְאִיהוּ נּוֹקְבָא, הֲדָא הוּא דְכִתִּיב (שם א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אֲשֶׁתְלִים דִּיּוּקְנָא דְלַעִילָא, וְדָא אִיהוּ רְזָא כִּי לָא הִמְטִיר יְהו"ה אֱלֹהִים וְכו' (שם ב ה), וְאִמָּאֵי כְּגִין דְּאָדָם

אין, ובגין דא מוכרח הוה אדם למברי ליה, לאשתלים ביה דיוקנא דלעילא, ונוקבא
בהאי אדם ביה הוה חה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נא ב) כי אחד קראתיו וגומה, ודא
רזא דנשמתא.

לבתר אמר (בראשית ב יח) לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו, דא גופא
דאיהו עבד שפחה כליל מטוב ורע, בגין למחוי ליה אנרא ועונשא, ובגניה אמר
(דברים לו ו) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת הרע, ואמר
ליה ובחרת בחיים, דאם לא יתבה בידיה, לא הוה ליה אנרא ועונשא, והוה כבעירא,
ועם כל דא אחזי קודשא בריך הוא ליה, כל מה דאירע ליה, אם הוה מטה כלפי
חסד דהוא כלפי זכו, או אם הוה מטה ביה כלפי חובא, דאי קודשא בריך הוא בעא
במיתתיה לא הוה אחזי ליה תרין אורחין דיליה, דאינון מות וחיים ביד לשון.

ואחזי ליה דלא הוה מערב טוב ברע, דאפריש לון קודשא בריך הוא, כמה דאת אמר
(בראשית א ד) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך, ורזא דמלה והבדילה הפרכת לכם
(שמות כו לג), ודכי עבד קודשא בריך הוא בגופא דבר נש טרפשא, דאפריש בין הרגין
דאילנא דטוב, ובין הרגין דאילנא דרע, ומני לון דלא לערבא טוב עם רע, כמה דאת
אמר (בראשית ב יז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, קודשא בריך הוא מני ליה
לאסתמרא מניה, ולבתר אמר איהו (שם ג יב) האשה אשר נתת עמדי וגומה.

אדהכי הא סבא חד אזדמן ליה, ואמר רבי רבי, הא חזינא קרא דאמר באורייתא (במדבר
יט יד) אדם כי ימות באהל, והא אורייתא קדם דאתברי עלמא הות, וחזינא דעלמא
אקדים לאדם, דכל עלמא וערכוי אתבריא קדם דאתברי אדם, אי הכי מאי תקנתא
אית הקא, אמר ליה סבא והא פתיב דנשמתין דצדיקיא אתבריא קדם דאתברי
עלמא, כמה דאת אמר (בראשית א א) בראשית ברא אלהים וליה ראשית אלא נשמה,
דאתמר ביה (משלי כ כז) נר יהוה נשמת אדם, איהי נשמתא דאדם דלעילא, אלא אית
אדם ואית אדם, אית אדם דאיהו אדם דנשמתא, ואית אדם דגופא, דאתמר ביה
(תהלים קמד ד) אדם להבל דמה, ועליה אתמר (במדבר יט יד) אדם כי ימות באהל, ועליה
אתמר (ירמיה יז ה) ארור הגבר אשר יבטח ב'אדם ושם ב'שר זרועו, ודא סמא"ל
אדם בליעל איש און, ואית ליה תרין נוקבין בישין, ועלייהו אתמר (ויקרא כא יא) על כל
נפשות מת לא יבא, לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית
אמו אלא שכניתא, וכי לא אתמר בקודשא בריך הוא ובשכניתיה (ירמיה כג כט) הלא
כה דברי פאש נאם יהוה, מה אינו מקבל טמאה הכי איהו לא מקבל טמאה,

אמר ליה והא כתיב (במדבר יט כ) את מקדש יהו"ה טמא ודא שכנתיה, אמר ליה ודאי דקודשא בריה הוא ושכנתיה לא מקבל טומאה, אבל כל מאן דסאיב אתר דאיהי שריא ביה, אתחשוב ליה פאלו עביד ליה, ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריה הוא, ולית אמו אלא שכנתא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר (ויקרא כב לב) ולא תחללו את שם קדשי, ודא אדנ", דאיהו רשות היחיד דאיהו יהו"ה יחידו דעלמא, ודא איהו אדם.

(ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) אדם כי ימות באהל, דא אדם בליעל, ומסטר דא בר נש רשע קרוי מת מעיקרא מקמי דאתברי עלמא, אבל לא אתמר על אדם דאיהו מסטר דקודשא, וכמה טפשין אינון בעלמא דאמרין דא קודשא בריה הוא גזר על בר נש דימות, הדא הוא דכתיב אדם כי ימות, ואיך אמרין דלא יהא מיתה מיניה, וי לון דטב לון דלא אתבריאו בעלמא, דאלין אינון דשוין לון, שוין לאדם דאתקרי ישראל ולאדם בליעל, ואמרין כאדם טוב פחוטא פולחון שוין, יהיו כמוין לפני רוח אלין תיביא דאמרי הכי, ומלאך יהו"ה הוזהר מבייהו.

דאית אדם דאיהו ישראל, ואית אדם דאיהו מלאך ודא מטרו"ן, ואית אדם בדיוקנא דקודשא בריה הוא דאיהו אצילותיה, ודא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ולית ליה בריאה ויצירה ועשייה אלא אצילותא, ובאתר דא לית חטא ולא מות, הדא הוא דכתיב (תהלים ה ה) לא יגור רע, ועל האי אדם בליעל מני קודשא בריה הוא דלא למיכל מפיה, ודלא לערבא ליה עם טוב, דהאי איהו כמאן דעריב כספא עם עופרת, ודא גרים בלבולא בפמליא דלעילא, וערב חשוכא בנהורא מה דאפריש קודשא בריה הוא, כמה דאת אמר (בראשית א ד) ויבדל אלהים בין האור ובין החשך.

ולא עוד אלא מאן דאעיל זרעיה בנדה או שפחה או גזיה או זונה, פאלו מערב מה דאפריש קודשא בריה הוא, דכתיב (שם ו) ויהי מבדיל בין מים למים, דאינון מי נדה למי דכיא, דדא אסור ודא מותר, ודא פשר ודא פסול, דא טומאה ודא טהרה, אלין אינון שית סדרין דאתיהיבת (בהון משנה) (ס"א למשה), לאפרשא בין טוב לרע, דערב לון אדם ודרין דאתו אבתריה.